

for landets sikkerhed, der kunne opnås i den moderne verden, nemlig sikkerhedsrådets garanti, men det var indlysende, at Israel ikke ønskede fred. Israel kunne dog ikke være uvidende om alternativet til en politisk løsning i Mellemøsten.

Storbritannien understregede, at FN havde taget et positivt skridt til at løse konflikten i Mellemøsten i form af vedtagelsen af sikkerhedsrådets resolution 242, som – skønt ufuldkommen – indeholdt de grundliggende elementer for en løsning. Hvis krigen skulle undgås, måtte de involverede parter aktivt bistå med at fremme dialogen. Medmindre der kunne findes en mekanisme for påbegyndelsen af en sådan dialog, ville kamphandlingerne før eller senere bryde ud igen.

En interimsaftale, som indebar gradvis tilbagetrækning og genåbning af Suez-kanalen og som viste frem mod det næste skridt, kunne tjene til at skabe tillid og bevise overfor parterne, at der er mere at vinde ved dialog og sameksistens end ved krig.

Frankrig understregede, at generalforsamlingen måtte udtale sig med moderation, men fasthed, i håbet om at alle, som havde et mere direkte ansvar for den ulykkelige situation, ville handle i fællesskab for at skabe fred.

Danmark beklagede, at der i længere tid ikke havde kunnet spores fremskridt i bestræbelserne på at opnå en fredelig løsning. Ingen anstrengelser måtte spares for at bringe forhandlingerne ud af det nuværende dødvande med henblik på at nå frem til en retfærdig og varig fred i overensstemmelse med sikkerhedsrådets resolution af november 1967 og på grundlag af denne resolutions bestemmelser og principper.

3. Situationen i Østpakistan.

Indien og *Pakistan* anvendte hovedparten af deres indlæg i generaldebatten til at fremsætte de to landes respektive synspunkter i forbindelse med den daværende situation i Østpakistan. I forbindelse med de pågældende indlæg benyttede begge lande sig

desuden gentagne gange af deres svarret. I løbet af debatten blev også andre udestående problemer mellem de to lande inddraget, først og fremmest Kashmir-spørgsmålet. Et centralt punkt var, at debatten afdækkede en meget betydelig forskel i de to landes beregninger over, hvor stor flygtningemassen i Indien rent faktisk var. Indien hævdede således, at der var tale om 9 mill. flygtninge med en tilvækst på 30.000 pr. dag, medens Pakistan angav et tal på kun lidt over 2 mill.

Indien redegjorde for de alvorlige konsekvenser af social, økonomisk og politisk art, som flygtningemassen udgjorde, og understregede, at flygtningene måtte vende tilbage. Spørgsmålet var hvordan. Der henvises til, at generalsekretæren og mange andre statsmænd havde fastholdt, at der var tale om et i essensen politisk problem. Som et første skridt henimod en politisk løsning fandt Indien, at den østpakistanske leder, Sheikh Mujibur Rahman omgående skulle løslades, og at der derefter skulle påbegyndes forhandlinger med ham. Disse skridt kunne Pakistan selv tage, medens generalforsamlingen og andre internationale organer indenfor såvel som udenfor FN-systemet kunne overtale militærregimet i Islamabad om, at magtanvendelse ikke ville lykkes, og at en politisk orden mellem militærregimet og de allerede valgte ledere var afgørende. Tilsvarende skridt kunne foretages bilateralt af alle regeringer. Kun gennem disse skridt ville det være muligt at standse flygtningestrømmen og sætte flygtningene i Indien i stand til at vende hjem.

Pakistan angreb i første række Indien for at forsøge at splitte landets enhed og citerede i denne forbindelse den indiske forsvarsminister for en offentlig udtalelse gående ud på, at det ikke var tænkeligt, at Pakistan ville tilstå Bangladesh selvstændighed, men at Indien måtte arbejde henimod en situation, i hvilken Pakistan ikke ville have noget andet alternativ. Man ønskede, at den indiske regering ville indse, at et stærkt Pakistan var en garanti for freden i Sydasiens. På samme måde ønskede man, at alle stormagter anerkendte, at forsøg på at svække Pakistan og isolere landet ville underminere magtbalancen og stabiliteten i området og fremme en situation, der ville være skadelig for freden.